

PROJECT REPORT

Topic :- A Study into the Negative influence of Information technology on child Education.

***This Project is submitted as a fulfillment of
Education Major Paper - 602***

Submitted by :-

Name :- Miss Lukumoni Nath

Class :- BA 6th sem.

Roll No. :- 14110120

Reg. No. :- S1730655

Year :- 2020

Supervisor

Mrs. Mouchumi Duarah

Associate Professor

Deptt. of Education

Nazira College

*Checked
29/10/2020*

CHAPTER -I

- 0.00 শিৰোনামা
- 1.00 প্ৰস্তাবনা
- 1.01 ইতিবাচক দিশ
- 1.02 নেতিবাচক দিশ
- 1.03 উদ্দেশ্য
- 1.04 গুৰুত্ব

CHAPTER -II

- 2.00 কাৰ্য পদ্ধতি
- 2.01 তথ্য অধ্যয়নৰ উৎসবোৰ
- 2.02 অধ্যয়ন ক্ষেত্ৰৰ নমুনা
- 2.03 অধ্যয়নৰ সীমাবদ্ধতা

CHAPTER -III

- 3.00 তথ্য বিশ্লেষণ

CHAPTER -IV

- ৪.00 পৰামৰ্শ
- ৪.01 সামৰণি
- ৪.02 প্ৰশ্নসূচী
- ৪.03 প্ৰসংগ পুথি

CHAPTER - I

0.00 শিৰোনামা : শিশু শিক্ষাত তথ্য প্ৰযুক্তিৰ ঋণাত্মক প্ৰভাৱ

1.00 প্ৰস্তাৱনা (Inroduction)

সময় পৰিবৰ্তনশীল, পৰিবৰ্তীত সময়ৰ লগত খোজত খোজ মিলাই পৃথিৱীৰ সকলো দিশেই দোপতত দোপত আগবাঢ়ি গৈ আছে আৰু এই খোজ কৰ্মে পৃথিৱীৰখন বৰ্তমানৰ যুগ অৰ্থাৎ এই আধুনিকতাৰ যুগত আহি থিয় দিছেহি। এই বৰ্তমান যুগটোৱেই হৈছে সকলো দিশতে অভিনৱত্ব প্ৰদান কৰা তথ্য প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ যুগ। কোনো তথ্য আহৰণৰ বাবে বৈদ্যুতিক আহিলাৰ প্ৰয়োগ কৰাকে তথ্য প্ৰযুক্তি বোলা হয়।

বিভিন্ন বিজ্ঞানসন্মত সূত্ৰৰ আধাৰত শিক্ষাদান আৰু শিক্ষা গ্ৰহণ কাৰ্যক ফলৱৰ্তী কৰি তোলাৰ বৈজ্ঞানিক প্ৰচেষ্টাক শিক্ষাৰ তথ্য প্ৰযুক্তি বোলা হয়। ইয়াৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰণালীবদ্ধ আৰু বিজ্ঞানসন্মত কৌশল অৱলম্বন কৰি শিক্ষণ, শিকন প্ৰক্ৰিয়াক অধিক ফলপ্ৰসূ কৰি তোলা।

প্ৰযুক্তিবিদ টি পেজৰ মতে, “কোনো বিশেষ ব্যৱহাৰিক উদ্দেশ্য নাইবা সমস্যাক লৈ প্ৰয়োগ কৰা বিজ্ঞান ভিত্তিক জ্ঞানেই হ’ল প্ৰযুক্তিবিদ্যা।”

আই. চাকচৰ মতে, “উৎপাদনৰ কাৰণে সংগঠিত জ্ঞানেই হৈছে প্ৰযুক্তিবিদ্যা।”

উপৰোক্ত আলোচনাৰ ভিত্তিত আমি ক’ব পাৰো যে ব্যক্তিয়ে জীৱনধাৰণৰ প্ৰণালী সহজ তথা মিতব্যয়ী কৰি তুলিবৰ বাবে বিজ্ঞান আৰু কাৰিকৰী জ্ঞানক সফলভাৱে প্ৰয়োগ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা কিছুমান কৰ্ম আৰু কৰ্ম আঁচনিকে প্ৰযুক্তিবিদ্যা বোলা হয়। এই প্ৰযুক্তিবিদ্যাই আটাইতকৈ প্ৰভাৱান্বিত কৰা দিশটোৱেই হৈছে শৈক্ষিক দিশ, শৈক্ষিক দিশৰ এটা সংগঠনৰ বাবে আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয় উপাদানটোৱেই হৈছে শিক্ষাৰ্থী। বয়স অনুসৰি শিক্ষাৰ্থী মানসিক বিকাশ, বুদ্ধি, ক্ষমতা, ৰুচি অভিক্ৰুচি বেলেগ বেলেগ হয়, সেয়েহে শিক্ষা প্ৰণালীৰ সংগঠনৰ বেলিকা শিক্ষক এজনে এই আটাইবোৰ দিশ পৰীক্ষা কৰি সেই মতে শিক্ষা কাৰ্য অগ্ৰহৰ হ’ব লাগে। তথ্য প্ৰযুক্তি বিদ্যাই শিক্ষা কাৰ্যক অগ্ৰসৰতা দিশত আগবঢ়াবলৈ এক অন্তহীন প্ৰচেষ্টা হাতত লয়। এই প্ৰচেষ্টাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মন মগজুত ক্ৰিয়া কৰি তেওঁলোকৰ চিন্তা ধাৰাৰো পৰিবৰ্তন সাধন কৰে। ফলক্ৰমে তথ্য-প্ৰযুক্তিয়ে ইতিবাচক-নেতিবাচক দুয়ো দিশৰ দ্বাৰাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক প্ৰভাৱান্বিত কৰে। ইতিবাচক দিশ সমূহ প্ৰায়ে সকলোৰে আগত দৃশ্যমান কিন্তু নেতিবাচক দিশ সমূহ প্ৰায়ে লুকাই থাকে।

এই প্ৰকল্পটোত আমাৰ আলোচ্য বিষয় হৈছে তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত কিদৰে নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে তাৰ বিষয়ে এক সমীক্ষাত্মক অধ্যয়ন। নেতিবাচক প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ পূৰ্বে ইতিবাচক প্ৰভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কেনেদৰে বাস্তৱ সন্মত আৰু বিজ্ঞান সন্মত শিক্ষণ দিব পাৰে তাৰ আভাস দাঙি ধৰা প্ৰয়োজন। সেয়েহে তলত তথ্য প্ৰযুক্তিৰ ইতিবাচক আৰু নেতিবাচক দুয়ো দিশ উল্লেখ কৰা হ’ল-

1.01. ইতিবাচক দিশ

- শিক্ষাৰ্থীয়ে নিজ সামৰ্থ আৰু গতিবেগ অনুযায়ী শিকিব পাৰে।
- বিজ্ঞান সন্মতভাৱে শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াক আগবঢ়াই লৈ যাব পাৰে।
- তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ সম্প্ৰসাৰণে সৃষ্টি কৰা অভিনৱ কৌশলসমূহে শিক্ষাৰ্থীক শিক্ষাৰ

প্ৰতি অধিক মনোগ্ৰাহী কৰি তুলিছে।

- iv. তথ্য প্ৰযুক্তিবিদ্যাই সময় অপচয় ৰোধ কৰি, শিক্ষাৰ্থীৰ মতে লুকাই থকা সুপ্ত প্ৰতিভাক বিকশিত কৰি তুলিছে।

1.02 নেতিবাচক দিশ :

- i. তথ্য প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ দ্ৰুত বিকাশে শিক্ষাৰ্থী তথা ব্যক্তিৰ মনৰ পৰা ভয় বাৰ দূৰ কৰি কিছু সমাজ বিৰোধী কামত ব্যক্তিক লিপ্ত কৰি তুলিছে?
- ii. তথ্য প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ফলত ব্যক্তিৰ মাজত প্ৰত্যক্ষ সম্পৰ্কে সলনি পৰোক্ষ সম্পৰ্ক গঢ় দি উঠিছে ফলত ব্যক্তিৰ মাজত থকা অতীতৰ মৰম, আদৰ, স্নেহ আদি নাইকিয়া হৈ পৰিছে।
- iii. তথ্য প্ৰযুক্তিয়ে বৰ্তমানৰ যুগক এক প্ৰতিযোগিতাৰ যোগলৈ ৰূপান্তৰ কৰিছে ফলত এজনে আনজনৰ আগত নিজকে শ্ৰেষ্ঠ প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ আনজনৰ অনিষ্ট সাধন কৰিছে।
- iv. তথ্য প্ৰযুক্তিয়ে যদিও শিক্ষাৰ্থীক মানসিকভাৱে শক্তিশালী কৰি তুলিছে। কিন্তু শাৰীৰিকভাৱে দুৰ্বল কৰি তুলিছে কিয়নো তেওঁলোকে নিজতকৈ আনৰ ওপৰত অধিক নিৰ্ভৰশীল হৈ পৰিছে।

1.03. উদ্দেশ্য :

বহুতো উদ্দেশ্য পৰিপ্ৰেক্ষিতত উক্ত প্ৰতিবেদনখন প্ৰস্তুত কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। তলত সেই সমূহ উল্লেখ কৰা হ'ল-

- i. ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিয়ে কেনেদৰে বিপথে পৰিচালনা কৰিব পাৰে তাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।
- ii. সামাজিক লক্ষ্যৰ পৰা ফালৰি কাটি আহি ছাত্ৰ সমাজ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক হৈ পৰিছেনেকি তাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।
- ii. ব্যক্তিগতভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে স্বাধীনভাৱে সংৰক্ষণ হৈ থকা অশ্লীল ছবি, ৰচনা, গীত-মাত আদিৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ অনুভৱ কৰেনেকি সেই বিষয়ে অনুসন্ধান কৰা।
- iv. তথ্য প্ৰযুক্তিৰ ন-ন আবিষ্কাৰে শিক্ষাৰ্থীৰ দেহত এলেহুৱা ভাৱৰ সৃষ্টি কৰি তেওঁলোকৰ সম্পৰ্কে আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰি তুলিছে নি সেই সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰা।
- v. বৰ্তমান সময়ত তথা প্ৰযুক্তিয়ে কি দৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ঋণাত্মক প্ৰভাৱ পেলাইছে সেই বিষয়ে আলোচনা কৰা।

1.04 গুৰুত্ব :

তথ্য প্ৰযুক্তিৰ আহিলাসমূহ শ্ৰাব্য, দৃশ্য আৰু দৃশ্য-শ্ৰাব্য এই তিনি প্ৰকাৰৰ হ'ব

4.02 প্রশ্নসূচী :

অভিভাবক বাবে প্রশ্নঃ-

1. আপোনাৰ সন্তানে কিমান সময় মোবাইল ব্যৱহাৰ কৰে?
2. ছাত্ৰ/ছাত্ৰী গৰাকীয়ে মোবাইল প্ৰয়োজনত ব্যৱহাৰ কৰে নে মনোৰঞ্জনৰ বাবেও ব্যৱহাৰ কৰে?
3. অভিভাবকৰ অনুশাসন নমনাকৈ ফোনত সময় খৰচ কৰে নেকি?
4. শৈক্ষিক ক্ষেত্ৰত উপকাৰ হোৱাকৈ কিবা তথ্য লাভ কৰিছে বুলি ভাবে নেকি?
5. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰৰ পৰা ছাত্ৰৰ ক্ষেত্ৰত কিবা ইতিবাচক দিশ চকুত পৰিছে নেকি?
6. তথ্য প্ৰযুক্তিৰ নেতিবাচক দিশটোহে বেছি বুলি ভাবে নেকি?

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে প্রশ্ন :

1. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা বুলিলে কি বুজা?
2. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যা ব্যৱহাৰ কৰি সুফল পাইছেনে?
3. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সহায়ত আপোনাৰ জীৱনত কি কি উন্নতিৰ সন্ধান পাইছে নি ?
4. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সহায়ত আপোনাৰ জীৱনত কি কি উন্নতিৰ সন্ধান পাইছে নি ?
5. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সহায়ত আপোনাৰ জীৱনত কি কি উন্নতিৰ সন্ধান পাইছে নি ?
6. তথ্য আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ সহায়ত আপোনাৰ জীৱনত কি কি উন্নতিৰ সন্ধান পাইছে নি ?

Project Report

Topic : *“Use of ICT in teaching learning process during the Covid - 19 by the teachers of high school and higher secondary level.”*

*This project is submitted
as a fulfillment of
Education Major Paper - 602*

Submitted by :

Name : Ruli Begum
Class : 6th Sem(M)
Rool No. : 14110174
Reg. No. : S1730825
Year : 2020

Supervisor :

Luihc Handique
Associate Professor
Deptt. of Education
Nazira College

DEPARTMENT OF EDUCATION

NAZIRA COLLEGE

Nazira, 785685

ASSAM

Date : 20.10.2020

CERTIFICATE

This is to certify that Miss Ruli Begum has completed this field report B.A. in Education (Major) under my supervision and guidance. The field report embodies the original piece of work and has not been submitted earlier in any other college for any sort of degree or field report.

Supervisor

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Luich Handique', written over a diagonal line.

Mrs. Luich Handique
Associate Professor
Department of Education
Nazira College

—ঃ সূচীপত্ৰ :—

০.০ প্ৰস্তাৱনা (Introduction) :	৫ - ৬
১.০ বিষয়বস্তুৰ গুৰুত্ব (Importance of the subject) :	৬
১.০১ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য (Objectives of the study) :	৬
১.০২ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি (Methodology) :	৬ - ৭
১.০৩ সীমাবদ্ধতা (Limitation) :	৭
১.০৪ বিষয়বস্তুৰ অধ্যয়ন (Study of the subject) :	৭ - ১০
১.০৫ সীমাবদ্ধতাৰ গুৰুত্ব (Importance of Limitation) :	১১
১.০৬ পৰামৰ্শ (Best Practices) :	১১
১.০৭ সামৰণি (Conclusion) :	১২
১.০৮ প্ৰসংগপুথি (Refferences) :	১৩

বিষয় :- “শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষণ সঁজুলি, যোগাযোগ মাধ্যমৰ
আৱশ্যকতা আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ : নাজিৰা মহকুমাৰ উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় সমূহত
ইয়াৰ প্ৰয়োগ..... এক ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক অধ্যয়ন।”

০.০ প্ৰস্তাৱনা (Introduction) :

আনুষ্ঠানিকেই হওঁক বা অনানুষ্ঠানিকেই হওঁক শিক্ষাদান কৰোঁতাজনক শিক্ষক আৰু
শিক্ষাগ্ৰহণ কৰোঁতাজনক শিক্ষাৰ্থী বোলা হয়। শিক্ষকে শিক্ষাৰ্থীক যি জ্ঞান অভিজ্ঞতা প্ৰদান কৰে
তাক শিক্ষাদান বোলে। ঠিক সেইদৰে শিক্ষাৰ্থীয়ে শিক্ষকৰ পৰা লাভ কৰা জ্ঞান অভিজ্ঞতাক শিক্ষাগ্ৰহণ
বুলি কোৱা হয়। এই দুয়োটা ব্যৱস্থাক একেলগে শিক্ষাদান শিক্ষাগ্ৰহণ বুলি কোৱা হয়।

যিবিলাক সঁজুলিৰ সহায়ত শিক্ষাৰ্থীৰ বুদ্ধি, আগ্ৰহ, মনোভাৱ, ব্যক্তিত্ব আদি সহজে
জোখিব পাৰি তাকে শিক্ষণ সঁজুলি বোলে।

ব্যক্তিৰ নিজৰ ভাৱ-অনুভূতি, জ্ঞান-অভিজ্ঞতা, সংবাদ আদি এজনে আন এজন ব্যক্তিলৈ
প্ৰেৰণ আৰু গ্ৰহণ কৰে। ইয়াকে সংযোগ বা যোগাযোগ প্ৰক্ৰিয়া বোলা হয়।

Defination :

(Teaching)

N.L.Gage, "Teaching is a form of interpersonal influence aimed at
changing the behaviour potential of another person."

(Learning)

Edward Gates, "Learning is the modification of behaviour through expe-
rience and training."

(Communication)

Aristotle, "Communication is a means of persuasion to influence the other
so that the desired effect is achieved."

নাজিৰা চহৰৰ কাষত দিখৌ নৈ আছে। নাজিৰাৰ পৰা প্ৰায় 18 km দূৰত্বত শিৱসাগৰ
অৱস্থিত আৰু নাজিৰাৰ 3 km দূৰত্বত শিমলুগুৰি জংছন অৱস্থিত। 78 km দূৰত্বত যোৰহাটৰ
বিমানবন্দৰ অৱস্থিত।

নাজিৰা হৈছে আহোম ৰজাৰ দিনৰ। ইয়াত আহোম ৰজাসকলে ৰাজত্ব কৰিছিল।
ইয়াৰ কাষতে আছে গড়গাঁও। আধুনিক কালত নাজিৰা নাম আছিল (Now-Jeera) নাও-জিৰা।
নাজিৰাৰ ওচৰেৰে দিখৌ নৈ পাৰ হৈ গৈছে আৰু আহোমসকলে যিহেতু নাজিৰাত ৰাজত্ব কৰিছিল
সেয়ে তেওঁলোকৰ ৰাজধানী আছিল গড়গাঁও। এই গড়গাঁওৰ কাষতে কাৰেংঘৰ আছে। এই কাৰেংঘৰটো
স্থাপন কৰিছিল আহোম ৰজা বাজেশ্বৰ সিংহই। আহোমসকলৰ দিনতে যিহেতু ব্ৰিটিছসকল আহিছিল
বেপাৰ বাণিজ্যৰ ক্ষেত্ৰত। তেওঁলোকে অসমত চাহৰ খেতি কৰিছিল, কাৰণ অসমত চাহ খেতি
যথেষ্ট পৰিমাণে ভাল হৈছিল সেয়েহে এই ঠাইডোখৰক উজনি অসম বুলি কোৱা হয়। নাজিৰা

সাধাৰণতে তেলৰ বাবে বিখ্যাত আৰু ইয়াত ONGCL (Oil and Natural Gas Corporation Limited) ৰ কাৰ্যালয় আছে। নাৰ্জিবাৰ ONGCL স্থাপন কৰা হয় 1939 চনত।

১.০ বিষয়বস্তুৰ গুৰুত্ব (Importance of the Subject) :

প্ৰতিজন শিক্ষকেই ক'লাবৰ্ড, চক, মেপ, গ্লোব, চাৰ্ট, মডেল, বেডিঅ', দূৰদৰ্শন, কম্পিউটাৰ আদিৰ সহায়েৰে শিক্ষাৰ্থীক বিভিন্ন বিষয়ৰ জ্ঞান প্ৰদান কৰিব পাৰে। শিক্ষণ সঁজুলি থকাৰ উপৰিও কেতিয়াবা বিদ্যালয়ত এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰা দেখা নাযায়। এইবোৰ সঁজুলিৰ ব্যৱহাৰৰ ফলত শিক্ষাৰ্থীয়ে বুজিবলৈ আৰু জানিবলৈ আগ্ৰহী হোৱা দেখিবলৈ পোৱা যায়।

শিক্ষাদান শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত যোগাযোগ মাধ্যমৰ গুৰুত্ব :-

- ১) আগ্ৰহ বৃদ্ধি :- শ্ৰেণীকক্ষত ফলপ্ৰসূ সংযোগ প্ৰক্ৰিয়াই শিক্ষণীয় বিষয়বস্তুৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীৰ আগ্ৰহ বৃদ্ধি কৰে।
- ২) মনোযোগ আৰু অভিযোজন সৃষ্টি :- শ্ৰেণীকক্ষৰ সফল সংযোগে শিক্ষণীয় বিষয়ৰ সকলো দিশৰ জ্ঞান আহৰণৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীৰ মনোযোগ আকৰ্ষিত কৰে আৰু তেওঁলোকক অভিকচিত কৰি তোলে।
- ৩) আচৰণৰ পৰিবৰ্তন :- সফল শ্ৰেণীকক্ষৰ সংযোগ শিক্ষাৰ্থীৰ আচৰণৰ পৰিবৰ্তন আৰু তেওঁলোকক সঠিক আৰু সাৰ্থক দিশেৰে গতি কৰাত সহায় কৰে।
- ৪) স্পষ্টতা :- ফলপ্ৰসূ তথা সফল শ্ৰেণীকক্ষৰ সংযোগ সাধনে শিক্ষাৰ্থীক প্ৰত্যক্ষভাৱে উপকৃত কৰিব পৰাকৈ শিক্ষণীয় বিষয়বস্তুসমূহক শিক্ষাৰ্থীৰ সন্মুখত স্পষ্টভাৱে উপস্থাপন কৰাত সহায় কৰে।

১.০১ অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য (Objectives of the Study) :

- ১) শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত শিক্ষণ সঁজুলিৰ আৱশ্যকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- ২) উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহত শিক্ষণ সঁজুলিসমূহৰ কিদৰে প্ৰয়োগ কৰিছে তাৰ ফলাফল বিচাৰ কৰা।
- ৩) বৰ্তমান পৰিস্থিতিত শিক্ষকসকলে কিদৰে I.C.T. প্ৰয়োগ কৰিছে তাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

১.০২ অধ্যয়নৰ পদ্ধতি (Methodology) :

তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে প্ৰথমে ক্ষেত্ৰ সমূহত প্ৰাথমিক অধ্যয়ন চলোৱা হৈছে। তথ্যবোৰ দুই প্ৰকাৰে সংগ্ৰহ কৰা হৈছে :-

- ক) প্ৰাথমিক তথ্য (Primary data) :- এইসমূহ হৈছে প্ৰশ্নাৱলী পদ্ধতি, ম'বাইলত বাৰ্তা

3. কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ :-

20% শিক্ষকে কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰে আৰু 80% শিক্ষকে ব্যৱহাৰ নকৰে।

চিত্ৰ নং — 02

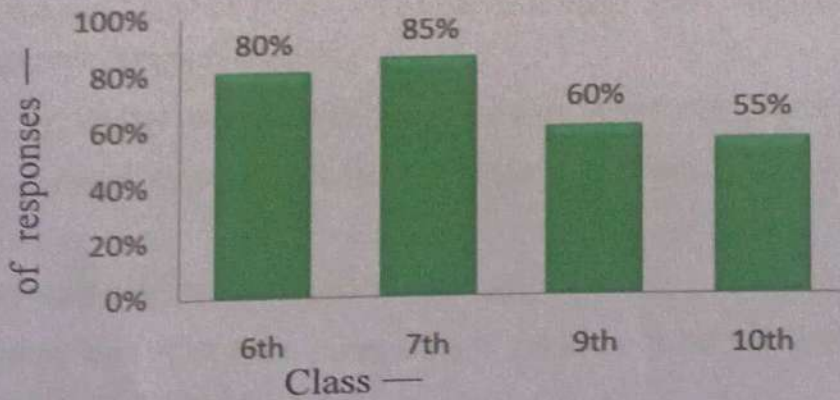
4. ইন্টাৰনেটৰ সহায়ত পাঠদান :-

10% শিক্ষকে ইন্টাৰনেটৰ সহায়ত পাঠদান কৰে আৰু 90% শিক্ষকে ব্যৱহাৰ নকৰে।

চিত্ৰ নং — 03

5.

চিত্ৰ নং — 04

% of students as classwise responses source : উৎস শিক্ষকৰ মতামত অনুযায়ী।

Project Report

Topic :-

Study about the role of Sarva Siksha Abhijan on primary education in Nazira Municipal Town, Sivasagar (Assam).

This project is submitted as a fullfilment of
education major paper - 602

Submitted by

Name : Miss Tarali Phukan

Class : 6th Semester

Roll No. : 14110073

Reg. No. : S1730898

Year : 2020

Checked
Moukuni Phukan
Tarali

Suppervisor

Dr. Suresh Rajkonwar
Head of the Department
Deptt. of Education
Nazira College

DEPARTMENT OF EDUCATION
NAZIRA COLLEGE
Nazira, 785685

Dr. Suresh Rajkonwar
Head of the Department
Nazira College

E-mail : naziracollege@yahoo.in
Website : www.Naziracollege.org

Date :

CERTIFICATE

This is to certify that Miss Tarali Phukan has completed this field report B.A. in Education (Major) under my supervision and guidance. The field report embodies the original piece of work and has not been submitted earlier in any other college for any sort of degree or field report.

Supervisor

Dr. Suresh Rajkonwar
Head of the Department
Dept. of Education
Nazira College

Content

	page no.
CHAPTER : I	
1.0.0. Introduction	5
1.0.1. Aims of Sarva Siksha Abhijan	6
1.0.2. Objectives of Sarva Siksha Abhijan	6 - 7
1.0.3. Important aspects of Sarva Siksha Abhijan	7
1.0.4. Objectives of the topic	7
1.0.5. Importance of the topic	8
CHAPTER : II	
2.0.0. Historical background on Nazira	9
2.0.1. Geography on Nazira	9
2.0.2. Structure on Nazira	9
2.0.3.	9
CHAPTER : III	
3.0.0. Methodology	10
3.0.1. Sources of data	10
3.0.2. Sample of the study	10
3.0.3. Limitation of the study	11
CHAPTER : IV	
4.0.0. Analysis of data	12-13
CHAPTER : V	
5.0.0. Findings of the study	14
5.0.1. Conclusion	15
5.0.2. Questionnair	16
5.0.3. Bibliography	17

CHAPTER - I

1.0.0. প্ৰস্তাৱনা (Introduction) :

কুৰি শতিকাৰ শেষৰ কুৰিটা বছৰত ভাৰত চৰকাৰে দেশৰ প্ৰাথমিক শিক্ষা বিকাশৰ বাবে শক্তিশালী পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰে। তেওঁলোকৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল দেশৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ গুণ আৰু পৰিমাণ এই দুয়ো দিশতে উৎকৰ্ষ সাধন কৰা। ইয়াৰ বাবে স্কুলৰ বৈয়য়িক অৱস্থাৰ উন্নতি কৰা, শিক্ষাত অপচয় আৰু অনুন্নয়ন ৰোধ কৰা, শিক্ষকক প্ৰশিক্ষণ দিয়া, স্কুলৰ অৰ্থনৈতিক সাহায্য প্ৰদান কৰা, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্বাস্থ্য ৰক্ষা কৰা, মধ্যাহ্ন আহাৰৰ যোগান ধৰা, সংগীত নৃত্য আৰু খেলা-ধূলাৰ ব্যৱস্থা কৰা আদি বিশেষ উল্লেখযোগ্য। প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনকৰণৰ বাবে দেশজুৰি লোৱা গুৰুত্বপূৰ্ণ ব্যৱস্থাবোৰৰ ভিতৰত 'সৰ্বশিক্ষা অভিযান' হৈছে অন্যতম।

২১ শতিকাৰ আৰম্ভণিতে ভাৰতীয় প্ৰাথমিক শিক্ষা ব্যৱস্থাত লোৱা সৰ্ববৃহৎ আঁচনিখনেই হৈছে সৰ্বশিক্ষা অভিযান। এই আঁচনি হৈছে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলক অংশীদাৰ হিচাপে লৈ প্ৰাথমিক শিক্ষাক সাৰ্বজনীন কৰা এক সৰল পদক্ষেপ। এই আঁচনিৰ মূলমন্ত্ৰ হৈছে শিক্ষাৰ যোগেদি দেশৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ গুণমান উন্নত কৰি সমতা আৰু সামাজিক ন্যায় স্থাপন কৰি তোলা।

ভাৰতবৰ্ষত ১৯৭৯-৮০ চনৰ পৰাই প্ৰাথমিক শিক্ষাক সাৰ্বজনীন কৰাৰ উদ্দেশ্যে বিভিন্ন আঁচনি, যেনে আনুষ্ঠানিক শিক্ষা আঁচনি, ১৯৮৬ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি, ১৯৭৮ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কাৰ্যসূচী, ১৯৮৬ চনৰ কৃষকফলক আঁচনি, ১৯৮৮ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় সাক্ষৰতা মিছন, জিলা প্ৰাথমিক শিক্ষা আঁচনি আদি গ্ৰহণ কৰা হয়। এই সমগ্ৰ আঁচনিতে ৬ বৰ পৰা ১৪ বছৰ বয়সৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালীকে সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰদানৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছিল; কিন্তু এই আঁচনিসমূহৰ কাৰ্যসূচী তথা সফল ৰূপায়ণত ব্যৰ্থ হোৱাৰ বাবেই কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ১৯৯২-৯৩ চনৰ ৫২ তম National sample survey আৰু ১৯৯৮-৯৯ চনৰ National family and health survey ৰ তথ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰাথমিক শিক্ষাক সাৰ্বজনীন কৰিবৰ বাবে এখন আঁচনি গৃহীত কৰে। এই আঁচনিখনেই হৈছে 'সৰ্বশিক্ষা অভিযান'।

সৰ্বশিক্ষা অভিযান ভাৰত চৰকাৰৰ এনে এখন অভিযান যাৰ যোগেৰে নিৰ্দিষ্ট সময়সীমাৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক শিক্ষা সাৰ্বজনীনকৰণ কৰা হয়। এই অভিযানক ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৯৯৩ চনৰ ৯৩ তম সংশোধনী অনুসৰি প্ৰাথমিক শিক্ষা গ্ৰহণক মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে ঘোষণা কৰা হয় আৰু তাৰ বাবে পাছত ১৯৯৯ চনত সৰ্বশিক্ষা অভিযান মিছন নামৰ এখন নতুন অভিলাষী আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি ২০০১ চনৰ পৰা কাৰ্যকৰীভাৱে গ্ৰহণ কৰা হয়। ৰাজ্য চৰকাৰৰ অংশীদাৰত সমগ্ৰ ভাৰতৰ ১.১ নিযুত জনবসতি থকা ঠাইৰ ১৯২ নিযুত শিশুক এই অভিযানে সামৰি লৈছে। এই অভিযানৰ ভিতৰত বিদ্যালয় নথকা জনবসতি অঞ্চলত নতুন বিদ্যালয় স্থাপন, বৰ্তমানে থকা বিদ্যালয়সমূহত শ্ৰেণীকোঠাৰ সংযোজন, শৌচালয় নিৰ্মাণ, খোৱা পানী সুবিধা, বিদ্যালয়ৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ আৰু উন্নতিৰ বাবে বিত্তীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ শিক্ষক নথকা বিদ্যালয়ত শিক্ষক নিযুক্তি, প্ৰশিক্ষণৰ যোগেৰে শিক্ষকসকলক দক্ষ কৰি তোলা, শিক্ষণ সামগ্ৰী প্ৰস্তুতিৰ বাবে বিত্তীয় সাহায্য প্ৰদান, স্তৰ, খণ্ড, জিলাই প্ৰতি শৈক্ষিক সহযোগ আদিৰ ব্যৱস্থাও এই অভিযানৰ যোগেৰে কৰা হৈছে। দক্ষ জীৱন শৈলীৰ বাবেও এই অভিযানে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মাজেৰে আশা কৰিছে। বিশেষ প্ৰয়োজন থকা শিশু আৰু কন্যা শিক্ষাৰ

ক্ষেত্ৰত এই অভিযানে বিশেষ গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে। এই অভিযানে ডিজিটেল জগতলৈ সেতু হিচাপে কম্পিউটাৰ শিক্ষাবো ব্যৱস্থা কৰিছে।

1.0.1 সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ লক্ষ্য :

সৰ্বশিক্ষা অভিযানে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে ৬ পৰা ১৪ বছৰ বয়সৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালীকে আঞ্চলিক আৰু লিংগবৈষম্য দূৰ কৰি গুণসম্পন্ন প্ৰাথমিক শিক্ষা প্ৰদান কৰা আৰু সম্প্ৰসাৰণ ঘটোৱাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিছে। সেয়ে এই অভিযানে নিম্নলিখিত লক্ষ্যসমূহ আগবঢ়াইছে —

- i) ৬ - ১৪ বছৰ বয়সৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালীৰে ২০০৭ চনৰ ভিতৰত বা শিক্ষা নিশ্চিতকৰণ কেন্দ্ৰত নামভৰ্তি নিশ্চিত কৰা হ'ব।
- ii) ২০০৭ চনৰ ভিতৰত সকলো শিশুৱে (৬ - ১৪ বছৰ বয়সৰ) পাঁচ বছৰীয়া প্ৰাথমিক শিক্ষা সমাপ্ত কৰিব পাৰি।
- iii) ৬-১৪ বছৰ বয়সৰ সকলো শিশুৱে ২০১০ চনৰ ভিতৰত আঠ বছৰীয়া প্ৰাথমিক শিক্ষা সম্পূৰ্ণ কৰিব।
- iv) প্ৰাথমিক শিক্ষাক কেন্দ্ৰীভূত কৰি সন্তোষজনক, গুণসম্পন্ন কৰি তুলি 'জীৱনৰ বাবে শিক্ষাৰ' ওপৰত গুৰুত্ব দিব।
- v) প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ স্তৰত থকা সামাজিক আৰু লিংগ বৈষম্য ২০১০ চনৰ ভিতৰত আঁতৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।
- vi) ২০১০ চনৰ ভিতৰত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সাৰ্বজনীন সংৰক্ষণ নিশ্চিত কৰা হ'ব আৰু আধাতে বিদ্যালয় এৰি যোৱা শিশুৰ সংখ্যা শূন্যলৈ কমোৱা হ'ব।

1.0.2. সৰ্বশিক্ষা অভিযানৰ উদ্দেশ্যবোৰ :

এই অভিযানৰ উদ্দেশ্যবোৰ এনেধৰণৰ —

- i) প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ মানদণ্ড বক্ষা কৰিবৰ বাবে ৰাজ্যসমূহৰ অনুষ্ঠানবোৰৰ সংস্কাৰ সাধন কৰা।
- ii) শিক্ষা কাৰ্যসূচীক শিথিলভাৱে ৰাজ্যৰ প্ৰয়োজন অনুসৰি গ্ৰহণযোগ্য কৰি তোলাৰ ব্যৱস্থা কৰা।
- iii) বিদ্যালয় গৃহ নিৰ্মাণ আৰু মেৰামতিৰ বাবে স্থানীয় উৎসৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে গ্ৰাম্য নিয়োগ সুনিশ্চিত কৰা।
- iv) প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰসমূহৰ মাধ্যমেৰে শিশুসকলক সুন্দৰভাৱে পৰিচালনা কৰা। ইয়াৰোপৰি শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ ফলপ্ৰসূ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি তেওঁলোকক সক্ৰিয় কৰি তোলা।
- v) শিক্ষানুষ্ঠানত পুথিভঁৰাল, পৰিপুষ্টি, খেলা-ধূলা, স্ত্ৰী শিক্ষা সৰলীকৰণ কৰা, সাক্ষৰতাৰ হাৰ ১০০ শতাংশ কৰা।
- vi) শিশুসকলক হাতে-কামে শিকা, পৰ্যবেক্ষণৰ মাজেৰে শিকা, আনন্দময় পৰিবেশৰ মাজেৰে শিক্ষা আহৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা আৰু শিক্ষাৰ গুণগত মানদণ্ড উন্নয়নত গুৰুত্ব দিয়া।
- vii) শিক্ষাৰ বাবে আৰ্থিক সাহায্য প্ৰদান কৰি চৰকাৰ, স্থানীয় সংস্থা আৰু ৰাইজৰ মাজত সংহতিপূৰ্ণ মনোভাৱ গঢ়ি তোলা।

CHAPTER - II

2.0.0. নাজিৰা নগৰৰ ইতিহাস (Historical background on Nazira) :

নাজিৰা হৈছে অসমৰ শিৱসাগৰ জিলাত অৱস্থিত এখন ঐতিহাসিক ঠাই। নাজিৰা ঠাইডোখৰ আহোমৰ ৰাজত্ব কালত ৰাজধানী গড়গাওঁৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলৰূপে যথেষ্ট গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল। জনশ্ৰুতি অনুসৰি নাজিৰাৰ নামটো 'নাও - জিৰা'ৰ পৰা আহিছে। আহোম ৰাজত্বকালত নাজিৰাত দিখৌ নৈত নাও জিৰণি দি খোৱা হৈছিল। সেই নাও জিৰোৱাৰ পৰা নাজিৰা হ'ল বুলি বুৰঞ্জীবিদসকলে কয়। দুই এজন লেখকৰ মতে নজৰ কৰাৰ কাৰণে নাজিৰা হ'ল। ইতিহাসবিদ সৰ্বানন্দ ৰাজকুমাৰৰ মত অনুসৰি নাজিৰা নামৰ উৎস টাই ভাষাৰ শব্দৰ পৰাহে আহিছে, য'ত না - ৰ অৰ্থ মাটি, জি - হেলনীয়া আৰু ৰা - যথেষ্ট। গতিকে নাজিৰাৰ অৰ্থ বৃহৎ হেলনীয়া মাটি বা অঞ্চল।

2.0.1. ভৌগোলিক বিৱৰণ :

ভৌগোলিকভাৱে নাজিৰা $26^{\circ}55'N$ $94^{\circ}44'E$ / $26^{\circ}92'N$ $94^{\circ}73'E$ ত অৱস্থিত। এই অঞ্চল সাগৰৰ পৰা গড় উচ্চতা ১৩২ মিটাৰ (৪৩৩ ফুট)।

2.0.2. আন্তঃগাঁথনি :

২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি, নাজিৰাৰ মুঠ জনসংখ্যা ১২,৪৬৬ জন। ইয়াৰে ৫৩% পুৰুষ আৰু ৪৭% মহিলা। মুঠ জনসংখ্যা ১১% ছয় বছৰ বয়সৰ অনুৰ্ধৰ।

নাজিৰা গড় সাক্ষৰতাৰ হাৰ ৮১%। ইয়াৰ ভিতৰত পুৰুষ আৰু মহিলাৰ পৃথককৈ গড় সাক্ষৰতাৰ হাৰ হ'ল ক্ৰমান্বয়ে ৮৪% আৰু ৭৮%।

2.0.3. যাতায়ত ব্যৱস্থা :

নাজিৰা শিৱসাগৰ জিলাৰ দিখৌ নৈৰ পাৰত অৱস্থিত। শিৱসাগৰ টাউনৰ পৰা ইয়াৰ দূৰত্ব ১৮ কিঃ মিঃ। নিকটৱৰ্তী বিমানবন্দৰ হৈছে যোৰহাট বিমানবন্দৰ।

5.0.3. গ্ৰন্থতালিকা (Bibliography) :

এই অধ্যয়নটো শৃংখলাবদ্ধভাৱে প্ৰতিবেদন আকাৰে প্ৰস্তুত কৰোতে গ্ৰন্থ, ইন্টাৰনেট আদিৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। ব্যৱহৃত হোৱা গ্ৰন্থবোৰ হ'ল —

- ১। লেখকৰ নাম : ড° কুমাৰ চলিহা বেদ।
শইকীয়া তৰুণ।
বৰা শইকীয়া ৰুণু।
গ্ৰন্থৰ নাম : ভাৰতীয় শিক্ষাত নৱ পৰিভ্ৰম।
প্ৰকাশক আৰু পৰিৱেশক
বিদ্যাভৱন
মহাত্মাগান্ধী পথ, যোৰহাট - ১
- ২। লেখকৰ নাম : ড° বৰুৱা লহকৰ জাহ্নৱী।
গ্ৰন্থৰ নাম : গৱেষণাগাৰত মনোবিজ্ঞানৰ ব্যৱহাৰিক অধ্যয়ন আৰু
ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ প্ৰতিবেদন লিখন।
প্ৰকাশক : দত্ত প্ৰকাশন, লখিমপুৰ, অসম।
প্ৰথম প্ৰকাশ : ২০১৪
দ্বিতীয় প্ৰকাশ : ২০১৪